

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עמ"ש 67708-05-23 רוסין נ' ויינגרטן

לפני כבוד השופט, סגן הנשיא שאול שוחט
כבוד השופט נפתלי שילה
כבוד השופטת אורלי מור-אל

פלונית

המערערת

ע"י ב"כ עו"ד רמי שממה ויונתן אליאס

נגד

אלמוני

המשיב

ע"י ב"כ עו"ד אברהם קורחוב ושמואל קמיל

בעניינה של הקטינה מ' ו' ילידת 31.1.2006 (להלן: הקטינה)

פסק דין

השופט שאול שוחט, סגן נשיא, אב"ד:

1
2
3 ערעור על פסק דינו של בית המשפט לענייני משפחה במחוז תל אביב יפו (כב' הש' ארז שני
4 בתלה"מ 53645-03-23), מיום 28.3.23 (להלן: פסק הדין ; פסק דינו של בית משפט קמא).

5
6 בפסק הדין הורה בית משפט קמא על ביטול צו עיכוב היציאה מן הארץ נגד הקטינה ; על
7 קביעת משמורתה בידי המשיב, אביה, שמתגורר בגרמניה, החל ממועד מתן פסק הדין ;
8 על הארכת מינויו של עו"ד יצחק הראל (להלן: עו"ד הראל) כאפוטי נוסף לגופה ולרכושה
9 של הקטינה למשך 6 חודשים (מינוי שניתן בפסק דין קודם מיום 6.3.23 בתמ"ש 47250-
10 02-23).

11
12 בפתח ישיבת הערעור הודיע ב"כ המערערת כי הוא חוזר בו מחלק הערעור על מינויו של
13 עו"ד הראל כאפוטי לגופה ולרכושה של הקטינה (ראו פרק עיקרי הערעור ס"ק ב) לאור
14 דברי בית המשפט בעמ' 1 ו- 2 לפרוטי הדיון בערעור ש' 28-25 ו 8-12 בהתאמה (שם, ש'
15 15) ומיקד טיעונו בקביעת בית המשפט בדבר העברת המשמורת על הקטינה לידי המשיב
16 ומשמעותה המעשית – הגירת הקטינה לגרמניה.
17

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עמ"ש 67708-05-23 רוסין נ' ויינגרטן

1 הכרעתנו תעסוק, אפוא, בחלק זה של הערעור.
2
3 בפרק "עיקרי הערעור – בתמצית" הלינה המערערת על העברת המשמורת למשיב
4 ומשמעותה המעשית. לטענתה, ההחלטה שהורתה על העברת המשמורת ניתנה מבלי שהיא
5 הוזמנה לדיון ומבלי שטובת הקטינה נבחנה לא על ידי בית המשפט ולא על ידי שירותי
6 הרווחה ולמצער לא נבחנה בצורה מעמיקה אף לא על דרך של קבלת תסקיר. כך גם לא
7 נבחנה המשמעות המעשית של העברת המשמורת – היתר להגירתה של הקטינה לגרמניה
8 והכל, מבלי ששירותי הרווחה נכחו בדיון אף מבלי שניתנה הדעת על החשיבות והדרך
9 לשמירת הקשר בינה לבין הקטינה.

10
11 על כך השיב המשיב – בנסיבות המיוחדות של התא המשפחתי שלפנינו, בפרט אלו של
12 הקטינה, אין לבוא בטרוניה לבית המשפט קמא אשר מצא שלא לנהוג ב'דרך המלך' ובחר
13 להורות כפי שהורה גם ללא תסקיר שירותי הרווחה וללא חוות דעת מומחה. עם זאת, בית
14 משפט קמא שמע את הקטינה ואת עו"ד הראל, האפוטר' הנוסף, וקבע את שקבע לא לפני
15 שהונח לפניו תסקיר משירותי הרווחה בעיר בה מתגורר המשיב תסקיר עליו הורה במסגרת
16 פסק הדין מיום 6.3.23. מדובר בקטינה שנמצאת בשולי החברה ולה אם לא מתפקדת שלא
17 מצליחה להפעיל ביחס אליה סמכות הורית כלשהיא, אחות לילדים נוספים שנמצאו כל
18 השנים תחת פיקוח של שירותי הרווחה, חלקם אף במשפחות אומנה. לגישתו לא הייתה
19 לפני בית המשפט ברירה אחרת.

דיון והכרעה

20
21
22
23 נפתח בתיאור ההליכים המשפטיים.

24
25 ביום 20.2.23 הגישה הקטינה באמצעות עו"ד יצחק הראל, כידיד קרוב, תביעה לפי ס' 3(ד)
26 לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה – 1995 בה עתרה למנות לה "אפוטרופוס לדיון
27 ו/או עורך דין לסדרי דין שיידבר בשמה וייצג אותה על פי כל דין". בתום דיון, בנוכחות
28 המערערת, האם, ובאת כוחה, ניתן פסק דין בו מונה עו"ד הראל כאפוטר' לגופה ולרכושה
29 של הקטינה; ניתנה הוראה לפקידת הסעד לחוק הנוער בעיריית xxx לשקול התערבות;
30 ניתנה הוראה לעו"ד הראל לפעול על פי נוהל שירותים משפטיים בין מדינות שונות לקבלת
31 תסקיר משירותי הרווחה בעיר מגוריו של המשיב; ניתנה הוראה לעו"ד הראל להשמת
32 הקטינה במסגרת חוץ ביתית כלשהי "ולו על דרך קלט חירום על מנת שתוכל הקטינה גם
33 ללמוד וגם יהיה לה מקום סביר להניח לה ולהיות בהשגחה"; ניתנה הוראה לשירותי
34 הרווחה בעיריית xxx להגיש תסקיר מקוצר בתוך 60 ימים "ולנמק מתי, אם יש טעם,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עמ"ש 67708-05-23 רוסין נ' ויינגרטן

1 שעה שהאם אינה הורה מטיב, יכולה לדעתם הקטינה לממש את רצונה ולצאת את
2 ישראל, גם בהינתן גילה של הקטינה".

3
4 במהלך הדיון היה ברור לצדדים, גם למערערת, בוודאי לבית המשפט, אשר ציין בפסק
5 הדין כי התביעה שהגישה הקטינה מהווה מהלך מקדים: "ברור שהקטינה מבקשת כי
6 יבוטל צו עיכוב היציאה מהארץ כך שתוכל לעבור לגור אצל המשיב, אביה, בגרמניה..."
7 (עמ' 8 לפרוט' הדיון מיום 6.3.23 ש' 25-26).

8
9 למרות התוצאה של ההליך המשפטי בו ניתן פסק דין זה וחרף ההוראות שניתנו בו לא
10 הגישה המערערת ערעור במועד. ניסיונו של בא כוחה להשיג על חלק מההוראות שניתנו
11 בפסק דין זה (מינוי עו"ד הראל כאפוטי' על גופה ורכושה של הקטינה והזמנת תסקיר
12 מגרמניה) במסגרת הערעור שלפנינו, שהינו על פסק דין אחר בתיק אחר, נידון לכישלון.
13 לא בכדי חזר בו ב"כ המערערת מניסיונו זה לאחר ששמע את דברינו בנוגע לכך. בנסיבות
14 אלה הפך פסק דין זה, מיום 6.3.23, לפסק דין חלוט כך שהקביעות העובדתיות שנקבעו בו
15 ביחס למערערת ולקטינה הינן בגדר קביעות חלוטות שמקימות השתק בפני המערערת
16 לערער עליהן בהליכים אחרים לרבות ההליך בו ניתן פסק הדין מושא הערעור שלפנינו.

17
18 וכך נקבע בפסק דין חלוט זה –

19
20 "התרשמתי שהאם מנותקת לחלוטין ממציאות חייה של הבת, שאכן רצונה ברור והיא אכן
21 קוהרנטית ככתוב בתובענה. האם עוד לא הפנימה כי בתה אינה דתיה, היא מספרת לי שהקטינה
22 מדי פעם שומרת שבת ונפגשת עם חברות דתיות, אולם העובדה שאין לקטינה מקום מגורים או
23 מפגש עם חברים דתיים אין משמעה שהגדרתה של הקטינה את עצמה כ"לא דתיה" צריכה
24 להתעלמות. מראיה של הקטינה אינו כשר חברתית, דיבורה אינו קשר חברתית, חלומותיה אינם
25 קשורים בדת ולמעשה היא מהלכת באותם מקומות שהם בשולי החברה הדתית ושל אלו שהם
26 פורשים ממנה, וראה למשל דבריה של הקטינה על בן הזוג.
27 הקטינה אינה משולבת במוסד חינוכי מזה חודשים. איש אינו מפקח מתי הולכת הקטינה, לאן,
28 מתי ולמה יוצאת היא ובאיזו שעה, לאחר חצות או בבוקר יום המחרת חוזרת".....

29
30 "האם סוברת שיש לשלב את הקטינה בפנימייה בארץ והקטינה אשר ביקרה בפנימייה מספרת
31 כי מדובר מעון לנוער בסיכון, לנוער שמשתמש בסמים וכולי. השבח לאל, לשם עוד לא הגענו. כדי
32 להבין את מידת האטימות או חוסר ראיית המציאות של הקטינה ושל אמה, אולי נדגים כי
33 הקטינה מספרת כי היא רוצה ללמוד משפטים והאם חושבת שטוב אם תשתתף בפנימייה ותלמד
34 מקצוע בחוג ההתעמלות או המחשבים – שיח של חרשים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עמ"ש 67708-05-23 רוסין נ' ויינגרטן

1 כך או אחרת, מבחינת האם, מקומה של הקטינה בפנימייה והיא מספרת כי ניסתה לשלבה
2 בפנימיות שונות.

3
4 אמור מעתה: כי לסברת השתיים מקומה של הקטינה אינו בבית האם".

5
6

7
8 "המצב הנוכחי הוא שהקטינה אינה לומדת, אינה עובדת, היא מתהלכת בין ערים שונות, עם בן
9 זוג המסתיר את קיומה ממשפחתו. ברור, מכוח סעיף 68 לחוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופוסות
10 כי בית המשפט חייב להתערב ולא רק יכול להתערב.

11
12 מבחינתה של האם, יעשה בית המשפט כטוב בעיניו ובלבד שלא ימסור את הקטינה לאב אותו היא
13 רואה כשחור משחור".

14
15

16
17 "כשמסבירה לי ב"כ האם כי למרשתה בעיה של "איטיות, יציבות, קושי להסתדר עם פרוצדורות
18 או עם זמנים", מודאג אני מכך שבעתיים וכאשר מספרת לי הקטינה שמופעלת עליה סמכות
19 הורית והיא מודעת למועדוני סנוקר שונים באשדוד, דואג אני ביותר".

20
21 ביום 22.3.23 הגיש המשיב, האב, את התביעה בה ניתן פסק הדין מושא הערעור שלפנינו. בתביעה
22 שכותרתה "תביעה לאפוט' והסדרי שהות" עתר המשיב להעברת האפוסטרופוסות הבלעדית על
23 הקטינה אליו ולהעביר את הסדרי ההות הבלעדיים עמה אליו בגרמניה.

24
25 על התביעה וההליך המשפטי שהתנהל בנוגע אליה

26
27 המשיבה בתביעה – הקטינה באמצעות עו"ד הראל. המערערת, האם, כלל לא מופיעה כצד בכתב
28 התביעה. הדיון בתביעה, נקבע בתוך ימים – ליום 28.3.28. בדיון נוכחים ב"כ המשיב, האב, הקטינה
29 ועו"ד הראל. בפתח הדיון הבהיר בית משפט קמא, מיוזמתו, כי את ההליך שלפניו, חרף כותרתו
30 והסעדים שהתבקשו בו, יש לראות "כדרישה של האב להעביר את הבת אליו, לכל דבר ועניין";
31 "שהרי מדובר, בעצם, בהפיכת ביתו של האב לביתה העיקרי של הקטינה, ואין מדובר בזמני
32 שהות" (ס' 2,3 לפסק הדין). לאחר מכן, במהלך הדיון שהתקיים, הקצר יש לומר, הפנה בית המשפט
33 שאלות לב"כ המשיב ולעו"ד הראל ואף שוחח עם הקטינה על מצבה ועל רצונותיה. בתום הדיון,
34 במסגרתו הונח לפניו תסקיר מגרמניה (שהתבקש במסגרת פסק הדין מיום 6.3.23), הורה בית משפט
35 קמא על ביטול צו עיכוב היציאה נגד הקטינה ועל העברת המשמורת עליה לידי המשיב בנמקו:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עמ"ש 67708-05-23 רוסין נ' ויינגרטן

1 "בהניחי לנגד עיניי את רצונות הקטינה, גילה, רצונות האב, המלצת שירותי הרווחה בגרמניה
2 והנחת העבודה ולפיה גם אם ימליצו שירותי הרווחה בבני ברק, כדרישת האם, על השמת הקטינה
3 בפנימייה בארץ – לא יהא בכך אלא לדון את הקטינה לבדידות, מבלי שתינתן לה לפחות ההזדמנות
4 לחיות עם אביה, בשר מבשרה".

5
6 לא יכולה להיות מחלוקת שהליך משפטי שעניינו העברת משמורת על קטין, בוודאי הליך שכזה
7 כשבצדו, ולו מבחינה מעשית, בקשת הגירה של הקטין, אמור להתנהל אחרת. הוא לא אמור להתנהל
8 "במעמד צד אחד" בהעדרו של ההורה, האפוטר' האחר על הקטין ללא בחינה של טובת הקטין
9 באמצעות תסקירים ומומחים.

10
11 על הקושי במתן הכרעה בשאלת הגירתו של קטין ועל הדרך הראויה בה יש להכריע עמד בית המשפט
12 העליון בפסקי דין רבים. ההכרעה בשאלת הגירתו של קטין חייבת להתקבל רק לאחר שנעשו כל
13 הבדיקות הנדרשות לקבלת ההחלטה, והונח לפני מסד נתונים מלא, הן עובדתי הן מקצועי, כשמסד
14 נתונים זה "יבוא בפני בית המשפט בדרך כלל, על דרך קבלת חוות דעת מומחים, גורמים
15 אובייקטיביים המנותקים מן הסכסוך המשפחתי שהם בעלי כלים מקצועיים, ניסיון ומיומנות
16 בתחום הדרוש להכרעה לפני כל העובדות הספציפיות הנוגעות למקרה שלפניו" (בע"מ 27/06
17 פלוני נ' פלוני ; 1/5/06). בית המשפט העליון הבהיר בפרשה זו כי קבלת חוות דעת מומחים הינה
18 האמצעי המרכזי, הכלי החשוב והמשמעותי של מסכת הראיות שלפני בית המשפט, על בסיסה יגבש
19 את תמונת המצב העובדתית בה הוא מכריע. חוות הדעת הן ההופכות את טובת הילד ממושג
20 ערטילאי ואמורפי לבעל ממשות ותוכן למקרה הקונקרטי (ראו גם בע"מ 9773/16 פלונית נ' פלוני ;
21 11.6.17 וכן דנ"א 9201/08 פלוני נ' פלונית ; 4.2.09 ועוד רבים וטובים).

22
23 במקרה שלפנינו לא הוזמנה חוות דעת של מומחה וגם על התסקיר שהוזמן משירותי הרווחה של
24 עיריית xxx בית משפט קמא וויתר עליו באמרו שהוא לא היה פוסק אחרת גם אם ההמלצה בו
25 הייתה שלילית.

26
27 זאת ועוד, בעניינו נפקד מקומה של המערערת, האם, האפוטר' האחר, מהדיון. מעיון בפרוט' עולה
28 ששאלת נחיצותה כלל לא עלתה וכלל לא נשאל היכן היא, האם הוזמנה, ואם כן היכן אישור
29 המסירה. לטענת המשיב היא זומנה לדיון ואף חתמה על אישור מסירה. המערערת מכחישה עובדה
30 זו (ס' 13 לערעור) ברם ניתן היה לצפות ממנה להגיש בקשה לביטול פסק הדין מחמת הצדק מיד עם
31 היוודע לה עובדת נתינתו על מנת לברר טענה זה. בקשה כזו לא הוגשה וברור שלא ניתן לברר את
32 טענתה בערעור שלפנינו. עם זאת, גם אם הייתה מסירה, בהליך כה גורלי מבחינת המערערת, האם,
33 והקטינה כאחד, ניתן היה לצפות לניסיון לברר מדוע לא התייצבה ואם ניתן להבטיח התייצבותה
34 לדיון שיידחה.

35

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עמ"ש 67708-05-23 רוסין נ' ויינגרטן

1 ההליך התנהל, אפוא, אחרת.

2
3 האם רק בשל כך ראוי לבטל את פסק דינו של בית המשפט כפי שמבקשת המערערת?

4
5 התשובה, במקרה שלפנינו, בנסיבותיו, שלילית.

6
7 לו תישמע דעתי תישאר תוצאת פסק הדין על כנה.

8
9 ההלכה שפורטה לעיל ידוע וברורה. היא נחלתם של כל שופטי בתי המשפט לענייני משפחה. גם של
10 בית משפט קמא, שופט וותיק ומנוסה. החלטתו של בית משפט קמא שלא להלך בגדרה אינה אלא
11 משום שסבר שנסיבות המקרה שלפניו מצדיקות זאת. דומה הדבר למנתח שנאלץ לייצב את מצבו
12 של חולה בתנאי חירום. לשם כך ייעשה המנתח שימוש בכלים שעומדים לרשותו וייבצע את המוטל
13 עליו, על בסיס היכרותו המוקדמת עם החולה, גם בלי שיישלח את החולה לבדיקות MRI. ההלכה
14 בעניינינו מציינת כי מסד הנתונים שיונח לפני בית המשפט בבואו להכריע בשאלת הגירה יבוא "בדרך
15 כלל" על דרך של קבלת חוות דעת מומחים (בע"מ 27/06, שם עמ' 15 פסקה 14 ; בע"מ 9773/16,
16 שם עמ' 15). ישנם מקרים, חריגים, בהם מסד הנתונים העובדתיים שמונח לפני בית המשפט, מצביע
17 על התוצאה כתוצאה מתבקשת, הכרחית, גם ללא חוות דעת של מומחה.

18
19 לפני בית משפט קמא ניצב מסד נתונים עובדתי לא פשוט, אף קשה, בכל הנוגע למצבה של הקטינה
20 ולמערכת היחסים בינה לבין אמה. מסד נתונים זה התקבע בפסק הדין מיום 6.3.23 בו מונה עו"ד
21 הראל, בנוכחות המערערת ובא כוחה, כאפו"ט נוסף על הקטינה. המערערת לא ערערה על פסק דין,
22 פסק דין בו הוגבלה האפו"ט שלה על בתה והוקנו בו סמכויות הוריות על גופה ורכושה של הבת לאדם
23 נוסף, זר. המערערת לא הזדעקה הכיצד? ולמעשה הסכינה עם התוצאה. זאת ועוד, אי הגשת ערעור
24 על פסק דין זה מלמד כי המערערת בחרה גם שלא להעמיד את הקביעות העובדתיות שנקבעו בו
25 למבחן של ערכאת הערעור. בנוגע לקטינה נקבע, כי אין לה מקום מגורים, אינה משולבת במוסד
26 חינוכי מזה חודשים, מהלכת בשולי החברה הדתית ושל אלו שפרשו ממנה, איש אינו מפקח עליה,
27 איש אינו יודע מתי היא הולכת, לאן, מתי ולמה היא יוצאת ובאיזו שעה, לאחר חצות או בבוקר יום
28 המחרת חוזרת, והיא בבחינת קטין שמצדיק התערבות לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), הקטינה
29 אינה לומדת, אינה עובדת, היא מתהלכת בין ערים שונות, עם בן זוג המסתיר את קיומה ממשפחתו.
30 באשר למערערת, האם, נקבע כי היא מנותקת לחלוטין ממצאיות חייה של הבת, אטומה לרצונותיה
31 ולוקה בראיית המציאות שלה. מבחינתה מקומה של הקטינה אינו בביתה אלא בפנימייה ו"ייעשה
32 בית המשפט כטוב בעיניו ובלבד שלא ימסור את הקטינה לאב אותו היא רואה כשחור משחור".

33
34 בית המשפט שמע את הקטינה, ילידת ינואר 2006, בת 16 וחצי לעת הדיון. היא הביעה את רצונה
35 באופן נחרץ להיות עם המשיב, אביה. בתשובותיה לשאלות בית המשפט מספרת הקטינה כי אמה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עמ"ש 67708-05-23 רוסין נ' ויינגרטן

1 נישאה בשלישית והיא בתהליך גירושין ; שני אחים שלה הוצאו לאומנה משנמצא, לדבריה, כי
2 למערערת, האם, אין את הכלים לגדל ילדים ולתת להם תמיכה ; שללה אפשרות לעבור לפנימייה ;
3 שיתפה את בית המשפט בדבר פגיעה מינית שחוותה מסביה אבי אמה עת הייתה כבת 10-11 שנים
4 (שלא הוכחה על ידי האם), והבהירה כי מבחינתה לא טוב לה להישאר במצב של היום שעה שלאם
5 לא אכפת לה ממנה.

6
7 כחלק ממסד הנתונים שהיה לפני בית משפט קמא הונח תסקיר משרותי הרווחה בעיר מגורי האב.
8 התסקיר הוזמן על ידי בית משפט קמא בפסק הדין מיום 6.3.23. ההחלטה להזמנת התסקיר הפכה
9 לחלוטה משלא ערערה עליה המערערת במועד. על פי התסקיר המשיב, האב, נשוי מזה חמש וחצי
10 שנים, משמש כרב קהילה מסוימת בעיר אחת ורב של הקהילה היהודית בעירו. הוא מתגורר עם
11 אשתו בדירה מרווחת וערוך לקלוט את הקטינה ולספק לה את כל צרכיה. על פי התסקיר המשיב,
12 על אף מגוריו בגרמניה, נמצא בקשר הדוק עם ילדיו בארץ באמצעות שיחות וידאו והוא מבקר בארץ
13 אחת לחודש לראות אותם. התסקיר חיובי ביותר מבחינת האב ונראה כי יש ביכולתו לדאוג גם
14 לצרכיה החינוכיים והרגשיים של בתו.

15
16 במסד הנתונים האמור דומה שהתוצאה אליה הגיע בית משפט קמא מתבקשת חרף הדרך הדיונית
17 בה בחר להלך, שאינה 'על פי הספר'. גם אם תאמר שחזקה עלינו 'דרך הספר' וחובה עלינו שלא
18 להסכין עם דרך הילוכו של בית משפט קמא, אינני סבור שנכון יהיה להתערב בתוצאה של פסק הדין
19 שכן ההתפתחויות שחלו לאחר מתן פסק הדין מצדיקות אף מחייבות, מבחינת טובתה של הקטינה,
20 להותיר את התוצאה על כנה.

21
22 בית המשפט המחוזי, בשבתו כערכאת ערעור על החלטות ופסקי דין של בתי משפט לענייני משפחה,
23 רשאי לנהוג כבית משפט לענייני משפחה (ס' 9 לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה – 1995).
24 בשבתו ככזה עליו לראות את התמונה הכוללת ולעתים, בהתאם לטיב העניין הנידון, להידרש
25 להתפתחויות שאירעו לאחר מתן פסק הדין בערכאה הדיונית. כך ראוי ונכון שיעשה בעניינם של
26 קטינים ובפרט בענייני משמורת. כך יש לעשות במקרה שלפנינו.

27
28 לאחר מתן פסק הדין נקטה המערערת, בעניינה של הקטינה, בשני הליכים משפטיים. ההליך האחד
29 – תמ"ש 43864-05-23 הוגש במאי 2023 וההליך השני (תמ"ש 26432-06-23) הוגש ביוני 2023.
30 בהליך הראשון עתרה המערערת, כסעד עיקרי, בשל שינוי נסיבות, לקבוע את מקום מושבה של
31 הקטינה בישראל ותחת משמורתה. בהליך השני עתרה לקביעת זמני שהות עם בתה ולהעברת
32 האחריות ההורית על הקטינה לידיה. בית המשפט קמא קיים דיון נפרד בשני ההליכים בנוכחות
33 המערערת ובא כוחה. בפסק הדין בהליך הראשון, מיום 5.6.23, אשר מחק את התביעה, קבע בית
34 משפט קמא כי אין כל סיבה להורות על השבת הקטינה לישראל לאור התרשמותו, גם בדיון שלפניו,
35 כי "כאוס מוחלט שורר ביכולות ההוריות של האם, על הטענות השונות אשר נשמעו לעניין קשייה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עמ"ש 67708-05-23 רוסין נ' ויינגרטן

1 שלה, מגבלותיה וכו'". בית המשפט הוסיף "גם אם הייתה הבקשה להשיב את הקטינה
2 למשמורתה של האם מהעיר אילת, לאמור בתחומי מדינת ישראל- לא הייתי נעתר לבקשה". אשר
3 לטענה כי הקטינה לא באמת רצתה לעבור לגרמניה ציין "התרשמתי בשעתו מקטינה הישרדותית,
4 המבינה היטב לאן פניה, ולא התרשמתי כי התכוונה היא "רק" לצאת לטיול לגרמניה" וכי "גם
5 אם "מזגגת" הקטינה ברצונותיה, אזי אותו "זגזוג" היוצר חוסר קביעות, כלל לא בטוח שעולה
6 הוא בקנה אחד עם טובתה". בתום דבריו ציין "צר לי שחוזר אני על דבריי, אך לאור החומר אשר
7 נצבר בתיקים הקשורים (וגם כאן), קשה לי לראות באם הורה מיטיב, או בית אליו ראויה הקטינה
8 לשוב". המערערת לא הגישה ערעור על פסק דין זה והוא הפך לחלוט. בפסק הדין בהליך השני מיום
9 22.6.23, הורה בית משפט קמא על הסדרי שהות בין המערערת לקטינה אך הוסיף כי לא יתיר חזרת
10 הקטינה לישראל שכן לאם אין שליטה של ממש בהתנהגותה של הבת, התנהגות שמסכנת אותה,
11 וכי חזרה שכזו אך תשיב את ההפקרות ששררה בחייה של הקטינה. גם על פסק דין זה לא הוגש
12 ערעור.

13
14 אכן, אין בשני פסקי הדין האמורים, שניתנו לאחר פסק הדין מושא הערעור, כדי להקים מחסום
15 בפני המערערת מלהעמיד לבחינת ערכאת הערעור את פסק הדין שהונח לפנינו. ברם, יש בשני אלה
16 כדי לתמוך בהותרת התוצאה על כנה בוודאי שעה שהמערערת לא ערערה עליהם ועל הקביעות
17 שנקבעו בהם, ובפרט על פסק הדין בהליך הראשון, שהפך לחלוט, ובו נמחקה תביעתה להשיב את
18 הקטינה למשמורתה, ושעה שהמערערת הגישה תחילה את התביעה להשבת הקטינה עקב שינוי
19 נסיבות לפני הערעור שלפנינו שהוגש רק ביום 1.6.23, חודשיים ימים לאחר הינתנו, כשהקטינה כבר
20 נמצאת כל אותה תקופה בגרמניה.

21
22 אם לא די בכך, בדיון שהתקיים ביום 22.6.23 הורה בית משפט קמא על הזמנת תסקיר בינלאומי
23 בעניינה של בת אחרת של הצדדים. בתסקיר ישנה התייחסות גם לקטינה. צוין שהיא לומדת בבית
24 ספר, מקבלת טיפול פסיכולוגי ועוסקת באמנות. המידע נמסר כדי ללמד על האפשרויות שתעמודנה
25 גם לבת האחרת בעניינה גם מתקיים הליך להעברתה לגרמניה. לבית משפט קמא הוגש תסקיר
26 בינלאומי נוסף בעניינה של הקטינה. בתסקיר מסוכמות המלצות של וועדת תכנון ביחס לקטינה
27 שנמצאת בבית אביה בגרמניה מאז מרץ 2023, לומדת את השפה, עוסקת באמנות, ומקבלת טיפול
28 פסיכולוגי.

29
30 ודוקו! אין כל תסקיר מסודר שקובע כי למשיב, האב, אין את המסוגלות ההורית לטפל בקטינה.
31 בקשת האפשרויות הקיימות – זו האפשרות המטיבה עם הקטינה.

32
33 אם דעתי תישמע - חרף דרך הילוכו של בית המשפט נדחה את הערעור ונותיר את התוצאה כל כנה.
34 בנסיבות שנוצרו ולאור פסקי הדין שניתנו לאחר פסק הדין מושא הערעור אין כל משמעות פרקטית
35 בקבלת הערעור וביטול פסק דינו של בית משפט קמא.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עמ"ש 67708-05-23 רוסין נ' ויינגרטן

1 משנדחה הערעור, תישא המערערת בהוצאות המשיב ובשכ"ט עורך דינו, בסכום מופחת, בנסיבות,
2 כדי סך של 7500 ₪. העירבון שהפקידה המערערת יועבר למשיב באמצעות בא כוחו. פירות העירבון
3 יושבו למערערת באמצעות בא כוחה.
4

5
6
7 **שאל שוחט, שופט**
8 **סגן הנשיא, אב"ד**
9

השופט נפתלי שילה:

10
11
12 אני מסכים לתוצאה שהגיע אליה חברי אב"ד השופט שוחט לפיה תוצאת פסק הדין צריכה להישאר
13 על כנה ואולם זאת אך ורק לאור ההתפתחויות שחלו לאחר שניתן פסק הדין מושא הערעור ולאור
14 התנהלות המערערת מאז שניתן פסק הדין. לטעמי, לולי קיומם של האירועים וההליכים המאוחרים
15 למועד מתן פסק הדין, היה מקום לבטל את פסק הדין וזאת לאור הפגמים המהותיים הרבים שנפלו
16 בדרך הילוכו של בית המשפט קמא.
17

18 בכל הכבוד, לא ניתן להסכים למצב בו ניתן פסק דין להגירה לחו"ל בדיון ראשון שמתקיים אף ללא
19 נוכחות אחד ההורים, ללא שמוגש תסקיר או חוות דעת של גורם מקצועי מוסמך ואובייקטיבי וקל
20 וחומר שעה שבתביעה שהוגשה כלל לא התבקש סעד של הגירה לחו"ל וכותרת התביעה היא
21 "אפוטרופסות והסדרי שהייה".
22

23 מצבה הקשה של הקטינה והעדר מקום מגורים חוץ ביתי מתאים, לא מצדיק בשום מקרה ואף לא
24 במקרה דנן, הענקת סעד של הגירה לחו"ל מבלי שבית המשפט כלל ווידא שהאם מודעת לקיומו של
25 ההליך ומבלי שאנשי מקצוע בחנו את מכלול הנתונים שיש לבחון במקרה כגון זה, לרבות מצבה של
26 הקטינה, יכולותיו וכישוריו של האב שמתגורר כבר תקופה ארוכה בחו"ל ויכולת התאקלמותה של
27 הקטינה במדינה זרה שהיא לא יודעת את שפתה ולא מכירה את תרבותה.
28

29 לא ניתן גם להשלים עם עמדת בית המשפט קמא לפיה הוא קובע מראש שאף אם שירותי הרווחה
30 ימליצו על השמת הקטינה בפנימייה, עמדתם לא תתקבל, מאחר שהמלצה כזו "תדון את הקטינה
31 לבדידות".
32

33 אכן, קיימת חשיבות רבה לנהל הליך ביעילות מרבית ולדאוג למצוא פתרון מהיר ככל הניתן עבור
34 הקטינה. יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מזכויותיה הבסיסיות של האם ולא ניתן להחליט החלטה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עמ"ש 67708-05-23 רוסין נ' ויינגרטן

1 דרמטית מסוג זה ללא שקיימת תשתית מקצועית ראויה הבוחנת לעומק את טובת הקטינה על
2 מכלול היבטיה. יש לזכור שמדובר בקטינה בת שש עשרה שעזבה את העולם החרדי, אביה עזב את
3 ישראל עוד בשנת 2017 לאחר ש"חזר בשאלה" והקטינה אינה מכירה כלל את השפה הגרמנית ואת
4 הסביבה והתרבות הגרמנית.

5
6 בית המשפט קמא אף לא עיכב את ביצועו של פסק הדין על מנת לאפשר לקטינה להיפרד כראוי
7 מאמה ובסימו של דיון קצר אחד שהתקיים במעמד צד אחד, הורה על ביצוע פעולה משמעותית
8 והרת גורל עבור הקטינה – הגירה לגרמניה והעברת המשמורת לאביה.
9 זאת ועוד: ביהמ"ש קמא אף כלל לא הסדיר את הקשר בין האם לקטינה, לא הורה על זמני שהות
10 ולא קבע מתי הקטינה תגיע לישראל לבקר את אמה. היה עליו לקבוע הוראות בנושא זה כחלק בלתי
11 נפרד מפסק הדין על מנת לוודא שהקטינה לא תנותק מאמה.

12
13 בכל הכבוד, לו פסק דין זה היה "עומד לעצמו", לא ניתן היה שלא להתערב בו ולבטלו.
14 ברם, התנהלות האם לאחר מתן פסק הדין והדיווחים אודות התאקלמותה הטובה של הקטינה
15 בגרמניה, מביאים למסקנה שלמרות שהיה מקום לבטל את פסק הדין, במצב שנוצר, טובת הקטינה
16 מחייבת את המשך שהותה עם אביה בגרמניה. אפרט:

17
18 ביום 17.5.23 הגישה האם תביעה ועתרה לקבוע שמקום המגורים של הקטינה יהיה אצל האם
19 בישראל לאור טענתה שהקטינה לא רוצה לשהות בגרמניה והיא רוצה לשוב לישראל (תמ"ש 43864-
20 05-23). ביום 5.6.23 התקיים דיון בתביעה זו ובית המשפט קמא הורה על מחיקת התביעה. בנוסף,
21 ביום 12.6.23 הגישה האם תובענה נוספת (תמ"ש 26423-06-23) שבה עתרה להענקת הסדרי שהות
22 עמה והעברת הקטינה למשמורתה. ביום 22.6.23 דחה בית המשפט קמא תביעה זו וקבע בין היתר
23 בפסק דינו כי: **"צריך להבין שלא אורה על חזרת הבת לישראל"** וכי ככל שהאם מעוניינת שהקטינה
24 תגיע לביקורים אליה בישראל, עליה להפקיד ערבות כספית וכן להמציא ערבות צד ג'.

25
26 האם לא ערערה על פסקי דין אלו ולפיכך, אף אם נורה על ביטול פסק הדין מושא הערעור, תוצאתו
27 לא תהיה החזרת הקטינה לישראל לאור פסק הדין מיום 22.6.23 שהוא חלוט והאם לא ערערה עליו.
28 לכך יש להוסיף שביום 28.6.23 הוגש תסקיר מטעם שירותי הרווחה בגרמניה שבו נאמר כי הקטינה
29 לומדת גרמנית "במהירות מפתיעה", כי במסגרת הלימודית מושמים לה גבולות והיא מקבלת
30 תמיכה באמצעות פסיכולוגית דוברת עברית ומומלץ שהיא תישאר בסביבתה הנוכחית.

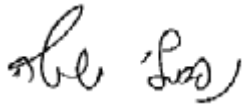
31
32 לפיכך, למרות שלשיטתי היה מקום לבטל את פסק דינו של בית המשפט קמא, לאור ההתפתחויות
33 שאירעו לאחר מתן פסק הדין והעובדה שהמערערת לא ערערה על פסקי הדין שניתנו לאחר פסק
34 הדין מושא הערעור, טובת הקטינה מחייבת את הישארותה כיום עם אביה בגרמניה. ככל שהאם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עמ"ש 67708-05-23 רוסינ נ' ויינגרטן

1 סבורה שאירע שינוי נסיבות מהותי המצדיק דיון מחודש, עליה לפנות בהליך המתאים לבית המשפט
2 קמא.
3

4

4

5

6

נפתלי שילה, שופט

7

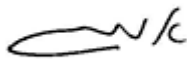
8

9

10

השופטת אורלי מור-אל:

אני מסכימה לפסק דינו של השופט שוחט.

11

11

12

13

אורלי מור-אל, שופטת

14

15

סוף דבר: הערעור נדחה והמערערת תשלם למשיב הוצאות בסך של 7,500 ₪ כמפורט לעיל.

16

17

פסק הין מותר לפרסום במתכונת בה נחתם.

18

19

ניתנה היום, י"ז תשרי תשפ"ד, 02 אוקטובר 2023, בהעדר הצדדים.

20

21

22

אורלי מור-אל, שופטת

נפתלי שילה, שופט

שאול שוחט, שופט, סגן הנשיא

אב"ד

21

22